

SPRAWOZDANIE Z PRAC ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W ROKU 2024

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, kwiecień 2025r.**

I. Powołanie i podstawy prawne

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej – został powołany Zarządzeniem Nr 0050.573.2023 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 9 października 2023 r.

Zespół działał na podstawie:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. 2024, poz. 424, z późn.zm).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023, poz. 1870).
3. Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr LV/660/23 z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Cieszynie na dzień 31 grudnia 2024 roku wchodził następujący członkowie:

1. **Baszczyńska Agnieszka** – dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie.
2. **Chabrajska Wioleta** – starszy specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (zastępca przewodniczącego Zespołu).
3. **Czerniej Beata** – pracownik socjalny Szpitala Śląskiego w Cieszynie.
4. **Fajfer-Kruczek Ilona** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 5 w Cieszynie.
5. **Krużolek Magdalena** – starszy specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie (przewodniczący Zespołu).
6. **Marchewka Anna** – kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej dla Nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie.
7. **Ogierman Aneta** – starszy specjalista Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, koordynator programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc.
8. **Pilch Justyna** – kierownik Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie.
9. **Pilch Małgorzata** – pedagog Szkoły Podstawowej nr 1 w Cieszynie.
10. **Przewieźlik Kamil** – profilaktyk społeczny Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie
11. **Sikora Janusz** – przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie, zastępca Komendanta Straży Miejskiej w Cieszynie.

12. **Stachowiak-Zajęc Aneta** – pedagog Zespołu Szkół w Cieszynie Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach.
13. **Żwak Izabela** – pedagog Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej obsługę administracyjno-organizacyjną prac Zespołu realizowali pracownicy Zespołu ds. przemocy domowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Koordynację działań programowych powierzono członkom Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Cieszynie.

II. Działania organizacyjne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Cieszynie

Zespół realizował swoje podstawowe zadania wynikające z ustawy oraz przyjętego regulaminu poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań oraz monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
7. przekazywanie informacji do innej gminy o prowadzeniu procedury w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby objętej procedurą oraz na wniosek przekazywanie dokumentacji wytworzonej w trakcie procedury „Niebieskie Karty”.
8. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

9. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119 z późn.zm).

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych są obowiązani do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań, wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w zespole interdyscyplinarnym oraz w grupach diagnostyczno-pomocowych.

W celu skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej i podnoszenia własnych kompetencji, wszyscy członkowie Zespołu, uczestniczyli w licznych szkoleniach, webinarium i konferencjach z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej. W ramach obowiązków służbowych jak i w czasie wolnym członkowie Zespołu zdobywali wiedzę uczestnicząc w niżej wymienionych szkoleniach:

- „Standardy w JOPS-ach”,
- „Przemoc wobec dzieci-skała zjawiska i wyzwania dla służb społecznych”,
- „Interwencja Kryzysowa”,
- „Standardy Ochrony Małoletnich”,
- „Sztuka motywowania-zasady, narzędzia Dialogu Motywacyjnego”,
- „Ochrona dzieci przed krzywdzeniem”,
- „Dorosły godny zaufania-jak rozmawiać o krzywdzeniu z dzieckiem i z jego rodzicem”,
- „Procedura Niebieskie Karty-nowe zadania dla pracowników oświaty”,
- „Nowelizacja przepisów o przemocy domowej”,
- „Dziecko ma prawo do rozwoju, a nie tylko do przetrwania”,
- „Przeciwdziałanie przemocy domowej-strategie postępowania w obszarze pomocy i interwencji-procedura Niebieskie Karty- w świetle nowych przepisów”,
- „Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego”,
- Obowiązkowe szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Panel dyskusyjny „Jak żyć...?” (Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych),

- Konferencja Interdyscyplinarna pn. „Syndrom DDD-przemoc wobec dzieci (PCPR),
- „Konferencja z zakresu profilaktyki” (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinie „Można Inaczej”, Miasto Ustroń),
- Konferencja „Karuzela głodu” (Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”).

III. Dokumentacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Cieszynie i zadania Przewodniczącego

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej prowadzi dokumentację, którą stanowią protokoły z posiedzeń Zespołu, listy obecności z tych posiedzeń, rejestr zgłoszonych przypadków w ramach procedury „Niebieskie Karty”, rejestr dostępu do danych osobowych, rejestr wydawanych zaświadczeń do Lokalnego Punktu dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem. Dokumentacja dotycząca procedury „Niebieskie Karty” jest prowadzona przez Grupy Diagnostyczno-Pomocowe, a Zespół na bieżąco monitoruje podejmowane przez nie działania.

Dokumentacja prowadzona jest przez wydzielony Zespół, w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie. Dokumenty nie przechodzą przez administrację Ośrodka, trafiają bezpośrednio do pracowników obsługujących Zespół Interdyscyplinarny, którzy są jego członkami i zobowiązani są do zachowania tajemnicy poufności. Dokumentacja przechowywana jest w oddzielnym biurze w zamykanych szafach, zgodnie z przyjętymi zasadami regulaminowymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie.

Do zadań Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w szczególności należy:

1. Kierowanie pracami Zespołu
2. Organizowanie pracy Zespołu
3. Reprezentowanie Zespołu na zewnątrz

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Cieszynie

W 2024 r. odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Cieszynie (luty, kwiecień, czerwiec, sierpień, październik, grudzień);

- 1) Zespół w roku 2024 powołał 70 Grup Diagnostyczno-Pomocowych, monitorował pracę 96 funkcjonujących grup z bieżącego okresu oraz z lat ubiegłych. Łącznie w roku 2024 odbyło się 211 posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych według wytycznych

i założeń ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

- 2) Członkowie Zespołu na bieżąco udzielali konsultacji i edukowali pracowników instytucji, którzy są uprawnieni do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Treści merytoryczne dotyczyły przekazywania aktualnych informacji na temat nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązku wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w jednostkach, z zakresu zadań, obowiązków, sposobu pracy i etyki przy prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty”.
- 3) Zespół gromadził i aktualizował adresy wszystkich placówek, instytucji i organizacji działających w systemie przeciwdziałania przemocy domowej w Cieszynie oraz podejmował działania upowszechniające je w środowisku. Bazę teleadresową aktualizowano na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie stworzono zakładki informujące o systemie przeciwdziałania przemocy domowej funkcjonującym na terenie miasta Cieszyna.
- 4) Zespół opracował Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Cieszyna na lata 2025-2028.

Poniższa tabela przedstawia liczbę „Niebieskich Kart” z podziałem na poszczególne dzielnice miasta Cieszyna, wszczętych w 2024 roku, sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracowników Placówek Oświatowych, z wyłączeniem „Niebieskich Kart” sporządzonych powtórnie w rodzinach, w których procedura już trwała.

Liburnia	11 kart
Bobrek	8 kart
Błogocice	9 kart
Śródmieście	18 kart
Podgórze	14 kart
Marklowice	0 kart
Mnisztwo	1 karta
Boguszowice	1 karta
Kalembice	0 kart
Krasna	3 karty
Pastwiska	2 karty
Mała Łąka	2 karty

Gułdowy	0 kart
Łącznie:	69 procedur „Niebieskie Karty“

Dodatkowo Zespół powołał Grupę Diagnostyczno-Pomocową i monitorował przebieg procedury prowadzonej w rodzinie zamieszkującej na terenie gminy Hażlach z uwagi na rozstrzygnięcie wojewody, w którym wskazał Zespół Interdyscyplinarny w Cieszynie jako właściwy do jej prowadzenia. Jest to unormowane w art. 9e ust. 5, 6 i 7 Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej w przypadku gdy realizacja Procedury w gminie właściwej napotyka trudności.

Łącznie w roku 2024 Zespół monitorował pracę Grup Diagnostyczno-Pomocowych w 102 rodzinach z 96 procedur „Niebieskie Karty”, to jest 301 osób, w tym 96 dzieci. Dotyczy to procedur zarówno z 2024 roku, jak również z lat ubiegłych.

na 70 procedur „Niebieskie Karty” (według formularza „NK” A) w:

- 57 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy psychicznej;
- 54 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy fizycznej;
- 18 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy ekonomicznej;
- 9 przypadkach istniało podejrzenie występowania przemocy seksualnej.

na 70 procedur „Niebieskie Karty” (według formularza „NK” A) w:

- 43 przypadkach osobami krzywdzonymi były kobiety w relacjach partnerskich (w tym 23 kobiet doznawało przemocy będąc w związku małżeńskim, a 20 w konkubinatach), tutaj nie wykazano osób – relacji z kart powtórzonych sporządzonych w 2023 roku;
- 39 przypadkach członkami rodzin były dzieci, które w świetle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej są również uznawane jako osoby doświadczające przemocy (razem 63 dzieci);

Ilość przypadków	Inne relacje rodzinne	
	Osoba doznająca przemocy	Osoba stosująca przemoc
1	partner	partnerka
2	była żona	były mąż
5	matka	dorosły syn
3	ojciec	dorosły syn
2	brat	brat

1	siostra	brat
1	dziadkowie	wnuczka
1	matka	córka
16	małoletnie dziecko	ojciec
6	małoletnie dziecko	matka
1	małoletnie dziecko	ojczym
3	małoletnie dziecko	partner matki

na 70 procedur „Niebieskie Karty” w:

- 33 procedurach występował problem z nadużywaniem alkoholu, wówczas przypadki były konsultowane z GKRPA;
- 44 przypadkach członkowie Zespołu skierowali wniosek do GKRPA;
- 14 procedurach udzielano wsparcia osobom po 60 roku życia, 8 kobietom i 9 mężczyznom, były to zarówno osoby stosujące przemoc jak i doświadczające przemocy;
- 8 rodzinach – osobą doświadczającą przemocy była osoba niepełnosprawna;
- 20 przypadkach – rodziny objęte były dozorem/nadzorem kuratorskim;
- 22 przypadkach – zamknięto procedurę wszczętą w 2024 r.;
- 34 przypadkach – powiadamiany był Sąd Rejonowy;
- 2 przypadkach – powiadamiana była Prokuratura Rejonowa;
- 3 przypadkach – rodziny zostały objęte wsparciem asystenta rodziny;
- 4 przypadkach – udzielono schronienia w całodobowej placówce – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (dla 4 kobiet i 6 dzieci);
- 22 przypadkach dla osoby stosującej przemoc wydano nakaz/zakaz na 14 dni;
- 6 przypadkach wobec osoby stosującej przemoc zastosowano zakaz prokuratorski na okres 3 miesięcy lub dłuższy;
- 22 przypadkach Wydział Kryminalny Komendy Powiatowej Policji prowadził czynności sprawdzające pod kątem stosowania przemocy w rodzinach objętych Procedurą;
- 12 przypadkach osoby stosujące przemoc zostały skazane prawomocnym wyrokiem w związku z przemocą domową.

na 70 procedur „Niebieskie Karty” instytucjami wszczynającymi procedurę były:

- w 17 przypadkach – Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej;
- w 44 przypadkach – Policja;
- w 9 przypadkach – Oświata.

- 5) W ramach Procedury „Niebieskie Karty” Zespół realizował zadania: Inicjował działania w procedurze - gdy wpłynęła „Niebieska Karta” A do przewodniczącego lub zastępcy, niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania, przekazywał formularz NK-A członkom Grupy Diagnostyczno-Pomocowej. Pierwsze posiedzenie Grupy Diagnostyczno-Pomocowej odbywało się niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza NK-A. Przypadek każdej rodziny był omawiany i analizowany na spotkaniu Grupy, gdzie dokonywana była diagnoza sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej, opracowywano wytyczne do dalszych prac z rodziną, określając zadania dla poszczególnych służb zgodnie z możliwościami i kompetencjami w celu zatrzymania przemocy domowej. Każde posiedzenie Grupy było dokumentowane w formie protokołu. Dokumenty poszczególnych procedur gromadzone były w odrębnych teczkach oraz przechowywane w pomieszczeniach Zespołu (zgodnie z przepisami RODO i przepisami kancelaryjnymi obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej).
- 6) W 2024 roku Zespół skierował 15 osób do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc opartym na Modelu Duluth, realizowanym przez Powiat Cieszyński; 5 osób ukończyło program.
- 7) Zespół kontynuował zadania wynikające z działań podejmowanych w rodzinach, w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które wpłynęły do Zespołu w poprzednich latach, tj. 26 procedur obejmujących lata 2022 – 2023.
- W 2024 roku łącznie zakończono 46 procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach 2022- 2024 (w tym 40 z przesłanki ustania przemocy, 6 z przesłanki braku zasadności podejmowania działań).